

6,1 MILIJARDI KUNA DOSEGAO JE UKUPAN PROMET U PRVOM POLUGODIŠTU 2009. GODINE**14.** LISTOPADA CROBEX JE DOSEGAO NAJVIŠU VRIJEDNOST KOJA JE BILA 2298,99 BODOVA**Predsjednički kandidati** Nezadovoljni investicijskom klimom u Hrvatskoj i spremni na promjene**‘Za državu se izdvaja previše’**

SANDRA BARTOLOVIĆ
sandra.bartolovic@poslovni.hr

U Hrvatskoj stojimo loše s investicijskom klimom, kako za domaća tako i za strana ulaganja, što pokazuje i podatak da je za pogon od dvije tisuće kvadrata potrebno 28 različitih dozvola

Vodeći predsjednički kandidati gotovo su jednoglasni u ocjeni kako je investicijsko ozračje u Hrvatskoj loše i nepoticažno, za što najodgovornijim smatraju birokratske prepreke, dugotrajne procedure, ali i izdašna davanja državi.

U Hrvatskoj, prema svim indeksima, stojimo loše s investicijskom klimom, kako za domaća tako i za strana ulaganja, što pokazuje i podatak da je za pogon od dvije tisuće kvadrata potrebno pribaviti 28 različitih dozvola, ističe predsjednička kandidatkinja HNS-a Vesna Pusić. Temeljni preduvjet za poboljšanje investicijskog ozračja je pojednostavljenje procedure i javne uprave, osim toga potrebni su nam funkcionirajući sudovi jer suđenja od sedam godina su ubojita, smatra, dodajući i kako je nužno smanjiti davanja iz gospodarstva, naročito po zaposlenom, te izbaciti i sve vrste državnih monopola, osim u sektorima u kojima je nužan.

Potreban nam je fond na razini države za pomoć gospodarstvu, kao i drukčija koncepcija proračuna, u kojem su naglašeni prioriteti države, ali sredstva se dodjeljuju na temelju projekata, prema istim kriterijima kako se to radi iz proračuna EU. Predsjednik države je permanentni ambasador hrvatskoga gospodarstva i iako ne može ugovarati poslove, može organizirati forume, voditi sa sobom gospodarstvenike, organizirati susrete s drugim državnimcima o gospodarstvu, ali mora upozoravati na stvari koje "kod kuće" za to treba pripremiti, objašnjava svoje viđenje uloge predsjednika države. Zalažem se i za restrukturiranje naše diplomacije, poručuje Pusić, jer nam ne treba više od deset političkih amba-

sadora za zemlje s kojima su nam politički odnosi primarni, a u svim ostalima naglasak treba držati na ekonomskim odnosima.

Stanje investicija ne zadovoljava ni SDP-ova kandidata Ivu Josipovića, koji smatra da u usporedbi sa stranim investicijama s onima u drugim tranzicijskim zemljama možemo reći da Hrvatska sa 5. mjestom na ljestvici tranzicijskih ekonomija ima pristojnu razinu izravnih investicija.

Međutim, pritom ne valja struktura investicija, smatra Josipović, jer je većina kapitala investirana u preuzimanje vlasničkih udjela privatizacijom, a nedostaju nove greenfield investicije, posebno u prerađivačkoj industriji i izvozno orijentiranim sektorima. Problem je u postojanju velikih barijera za ulazak stranoga kapitala unatoč načelnom režimu slobodnoga kretanja kapitala, a među najvećima su barijere administrativne prirode, odnosno prevelik broj propisa i hiperregulativnost, ocjenjuje. "Imamo i sporu administraciju pa procedure za brojne dozvole traju predugo zbog čega treba ići na redukciju normative te na ubrzanje administracije.

Nacionalna strategija

Od ekonomskih barijera izdvojio bih skupu radnu snagu, ali pritom ne mislim da treba smanjivati plaće, nego na njihovo rasterećivanje od različitih davanja, ali i gospodarstvo općenito od stotina najrazličitijih davanja. Objektivni problem je i u tome što je Hrvatska malo tržište pa bih posebno aktivirao ekonomsku diplomaciju koja bi radila na povezivanju tržišta i sa susjednim zemljama, ali i trećim tržištima", kaže Josipović. "Nismo definirali ni strategiju nacionalnog razvoja i osim što se pokušavamo profilirati u turizmu, zapravo nemamo posebno profiliranu drugu granu u proizvodnom gospodarstvu koja bi mo-

“

POTREBAN JE FOND NA RAZINI DRŽAVE ZA POMOĆ GOSPODARSTVU, KAO I DRUKČIJA KONCEPCIJA PRORAČUNA

gla biti konkurentna na svjetskom tržištu. Perspektiva stranih ulaganja ne obećava, i to je jedan od razloga što svoj program najviše vezem uz borbu protiv korupcije koja je na svim razinama ozbiljna prepreka ulaganjima i zato mislim da predsjednik svoj najveći doprinos ulaganjima može dati kroz borbu protiv korupcije", zaključio je SDP-ov kandidat.

I HDZ-ov kandidat za predsjednika Andrija Hebrang naglašava kako za uvećanje investicija, ne samo vanjskih nego i domaćih, treba otkloniti birokratske barijere koje su u nas najveće među europskim zemljama. U svom predsjedničkom programu uklanjanje tih barijera predlaže izmjenom zakonske regulative te striktnim praćenjem svih službenika i namještenika koji sudjeluju u donošenju različitih odluka, a to znači striktno prijavljivanje njihove imovinske kartice i praćenje imovinskog stanja jer se na tim razinama korupcija najčešće i odvija. Osim toga treba u cijelosti izmijeniti sustav poreza i doprinosa, ocjenjuje Hebrang, s obzirom na to da investitori nisu zainteresirani jer je naš proizvod već u startu najopterećeniji u Europi poreznim davanjima, a predlažem i mjere za suzbijanje korupcije i gospodarskoga kriminala koji odvlače investitore. Hebrang smatra da su to tri glavna problema zbog kojih investicije u Hrvatskoj nisu na razini na kojoj bi trebale biti, a posljednjih godinu dana su i smanjene zbog globalne ekonomske krize.

Neovisni predsjednički kandidat Nadan Vidošević smatra da bi Hrvatska mogla privući investicije strateškim pozicioniranjem tako da cijeli srednjoeuropski prostor preko Hrvatske komunicira sa svijetom, što bi nam otvorilo mogućnost razvoja energetike, transporta, poljoprivrede, turizma, industrije i svih onih sektora u kojima ima realnih mogućnosti. "Ako se pozi-

cioniramo kao 'Mediteran srednje Europe', onda će i sva naša infrastruktura biti u funkciji prosperiteta jer imamo autoceste i međunarodne luke. Hrvatskoj nedostaje veliki teretni aerodrom, što je ključna stvar da bi se cijela priča zatvorila", kaže Vidošević.

"Suvremeni svijet danas traži nove prostore rasta i razvoja, a krunski dokaz za to je dolazak predsjednika Busha, Putina, Hu Jintaoa i gospodina Barrosa. Svi su oni posjetili Hrvatsku u posljednje četiri godine, a to su ljudi koji ne bi gubili ni sekunde svog vremena da ne misle da Hrvatska nije 'Mediteran srednje Europe', dakle prostor koji Europi treba", procjenjuje. "Moramo definirati naše interese koji će moći korespondirati s interesima onih oko nas, i ako to postignemo, kao i da trajno riješimo pitanje odnosa u regiji između nas i susjeda u smislu stvaranja partnerstva suverenih država unutar EU prema uzoru na skandinavске zemlje, to bi bilo okončanje velikog procesa.

Birokratske prepreke

Nakon nacionalne emancipacije Hrvatska bi mogla postići i ekonomsku emancipaciju", očekuje Vidošević. Moraju se stvoriti uvjeti za nove investicije i promijeniti razlozi zbog kojih ovdje ljudi prilično sa skepsom primaju strani kapital, i to ne bez razloga, jer strani kapital ovdje nikad nije ulazio zbog greenfield investicija, nego zbog zauzimanja tržišta u svim sektorima.

No, dodaje, da moramo izbjeći zamku da za to okrivimo strani kapital jer se on samo ponaša logično kao i domaći. U uvjetima loše investicijske klime kakva jest i kakva je bila u Hrvatskoj, u kojoj su goleme birokratske prepreke da bi se uopće započeli projekti, strani je kapital išao tamo gdje je nužno morao ići, a to je strateško preuzimanje tržišta, ističe Vidošević. ♦

“

TREBA U CIJELOSTI IZMIJENITI SUSTAV POREZA I DOPRINOSA JER JE NAŠ PROIZVOD VEĆ NAJ-OPTEREĆENIJI U EUROPI